

FİLİPİNLER

YURTDIŞI YATIRIMLAR ÜLKE PROFİLİ - 2022

A. FİLİPİNLER'İN İŞ ORTAMI

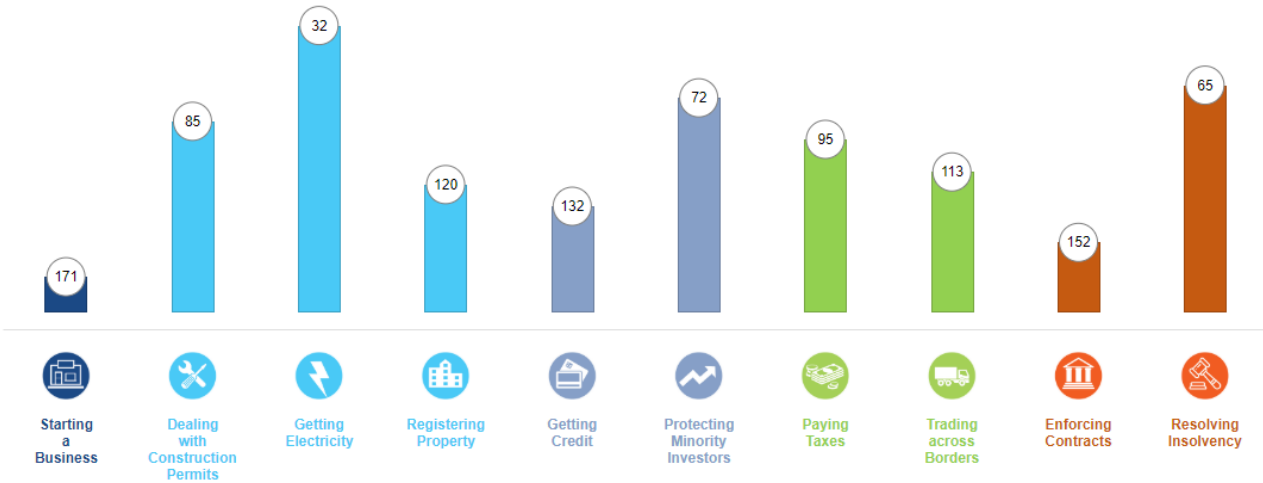
1. İş Ortamı

a. İş Ortamına İlişkin Genel Göstergeler:

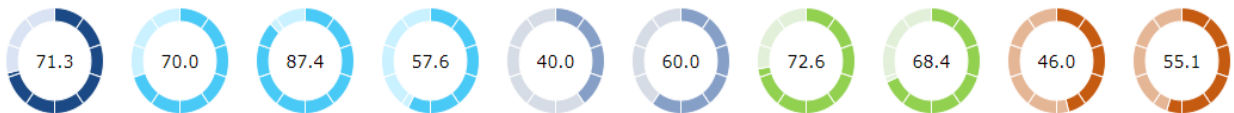
Filipinler 110,2 milyonluk nüfusuyla alt orta gelir düzeyine sahip bir Asya-Pasifik bölgesi ülkesidir. Dünya Bankasının İş Ortamı 2020 raporuna göre Filipinler, 190 ülke arasında 95. sırada yer almaktadır. İş ortamı skoru ise 100 üzerinden 62,8'dir. Asya-Pasifik bölgesi iş ortamı ortalama skoru 63,4 olup, Filipinler bölge ortalamasının altında bir iş ortamı puanına sahiptir. Ancak, bölge ortalamasına yakın bir görünüm çizmektedir.

Filipinler'in iş ortamı puanının alt açılımlarına baktığımızda, firmaların kredi elde etmesi, şirket kurulumuna ilişkin işlemler, sözleşmelerin uygulamaya konması, gayrimenkullerin tescili gibi alanlarda kötü bir performans ortaya koyduğu görülmektedir.

Rankings on Doing Business topics (1-190) - Philippines

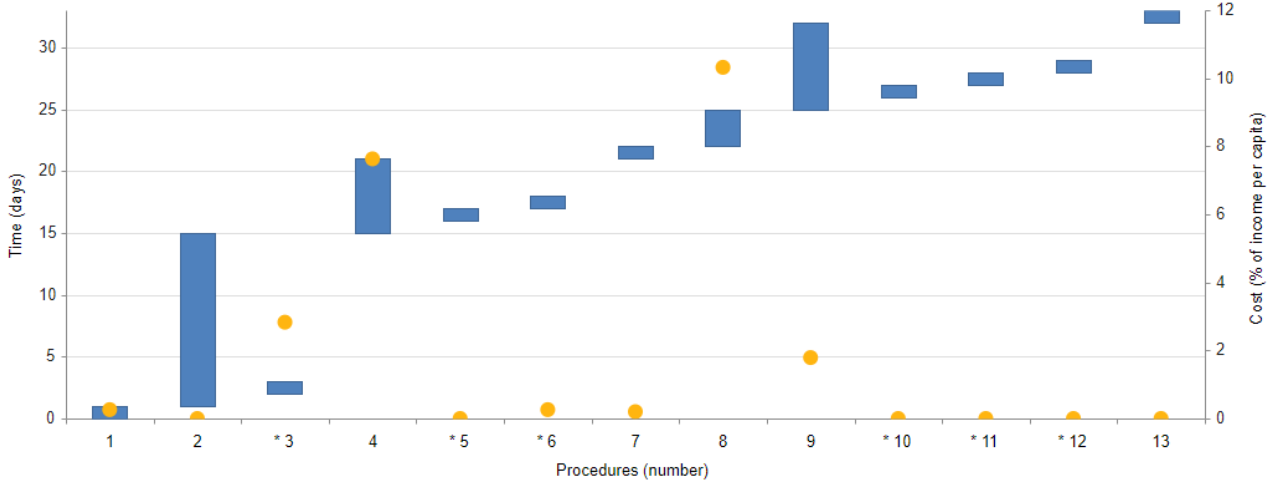

Topic Scores (0-100) - Philippines

Şirket kurulumuna ilişkin işlemlerde Filipinler'in sıralamadaki yeri 171'dir ve dünya sıralamalarında bir hayli geride bulunmaktadır. Filipinler'de bir şirket kurulumuna ilişkin süreçler, bu süreçlerin ne kadar süre aldığı ve maliyetlerine ilişkin genel tablo aşağıda sunulmaktadır:

Figure – Starting a Business in Philippines – Procedure, Time and Cost

* This symbol is shown beside procedure numbers that take place simultaneously with the previous procedure.

Note: Online procedures account for 0.5 days in the total time calculation. For economies that have a different procedure list for men and women, the graph shows the time for women. For more information on methodology, see the *Doing Business* website (<http://www.doingbusiness.org/en/methodology>). For details on the procedures reflected here, see the summary below.

Yine aşağıdaki internet sitesinde detayları belirtilen işyeri açılmasının ilişkin süreçler şu tabloyla özetlenmiştir:

İşyeri Açılmasına İlişkin Süreçlerin Özeti				
Adım	Süreç Adı	İlgili Kurum	Süre (Gün)	Masraf (Peso)
1	Minimum Ödenmiş Sermayenin (*) Bankaya Yatırılması	Banka	1	0
2	Şirket ana sözleşmesinin ve saymanın notere tasdik ettirilmesi	Noter	1	500
3	Firmanın SEC, Security System (SSS), Philippine Health Insurance Company (PhilHealth), and Home Development Mutual Fund (Pag-ibig Fund)'e Kayıt Olunması ve Taxpayer Identification Number (TIN) Alınması	Securities and Exchange Commission (SEC)	14	Değişken
4	Kayıt ücretlerinin ödenmesi	Securities and Exchange Commission (SEC)	1 (*)	Değişken
5	Belediyeden (Barangay) İzin Belgesinin Alınması ve Toplum Vergisinin Ödenmesi	İlgili Belediye (Barangay)	1	500 + (300-1000)
6	İşyeri Açma İzinini İçin Başvurulması	Business Permits and Licensing Office	6	Değişken
7	İşyerinin Teftişi ve Denetimi İçin Kontrol	Business Permits and Licensing Office	1	0
8	Kitapçıdan Hesap Kayıt Defterlerinin Alınması	Kitapçı	1	400
9	Certificate of Registration (CoR) ve TIN Belgesi İçin Başvurulması	Bureau of Internal Revenue (BIR)	3	Değişken

10	Fatura ve Tahsilat Belgelerinin Basılması		7	3.500
11	Hesap Defterlerinin ve Printer's Certificate of Delivery (PCD) Belgelerinin BIR'da Mühürlenmesi	Bureau of Internal Revenue (BIR)	1	0
12	Sosyal Güvenlik Kurumu - Social Security System (SSS) Kurumuna Nihai Kayıdın Yapılması	Social Security System (SSS)	1 (*)	0
13	The Philippine Health Insurance Company (PhilHealth)'e Kesin Kayıdın Yapılması	Philippine Health Insurance Company (PhilHealth)	1 (*)	0
14	Home Development Mutual Fund (Pag-ibig)'a Nihai Kayıdın Yapılması	Home Development Mutual Fund (Pag-ibig)	1 (*)	0
15	Gelir İdaresine Yazar Kasa Makbuz ve Faturalarının Teslimi Sertifikası İbrazı	Bureau of Internal Revenue (BIR)	1	0
	(*) Bu süreçler bir önceki adımla eşanlı yürütülmektedir. Süreler bir önceki süreçle toplu değerlendirilmelidir.			

World Bank Doing Business Report Country Information

Link: <https://www.doingbusiness.org/content/dam/doingBusiness/country/p/philippines/PHL.pdf>

a-1. Ekonomik Göstergeler:

Filipinler'in 2021 yılına ilişkin ekonomik göstergelerine ilişkin veriler aşağıda yer almaktadır.

	2020	2021
GSYH (milyar \$)	333	352
Reel GSYH Büyüme Oranı	-% 9,5	% 5,7
Nüfus	108,8	110,2
Nüfus artış hızı	% 1,4	% 1,3
Kişi Başına GSYH (\$)	3.326	3.526
Enflasyon Oranı	% 2,4	% 3,9
İşsizlik Oranı	% 10,3	% 9,8
İhracat (fob-milyar \$)	48,2	54,2
İthalat (cif-milyar \$)	82	108
Cari İşlemler Dengesi (milyar \$)	16,02	1,34
Ortalama Döviz Kuru (Dolar/Peso)	49,62	49,25
Dış borç (kamu+özel) (milyar \$)	98,5	106,4
Dış borç/GSYH	% 27,2	% 27
Bütçe açığı/GSYH	% 8,7	% 9,2

Filipinler'de COVID-19 pandemisinin etkilerinin azalması ile birlikte 2020 yılında yaşanan GSYİH'daki gerileme tekrar pozitif bir ivmeye dönüşmüş ve ekonomi 2021 yılında %5,7 oranında büyümüştür.

Filipinler İstatistik Kurumu tarafından yayımlanan veriler kapsamında 2021’de işsizlik oranı %9,8 olarak kaydedilmiştir. Buna göre, 2020 yılındaki işsizlik seviyesinde artış söz konusudur. Özellikle, 2021 yılının bazı dönemlerinde pandemi sebebiyle artan kapanmalara bağlı olarak, ekonomide yaşanan büyümeye rağmen işsizliğe çözüm hali hazırda bulunamamıştır.

Hükümetin Ocak- Aralık 2021 döneminde bütçe açığı 1,7 Trilyon Pezo olarak gerçekleşti. Böylece, 2020 yılına göre %21,78 oranında artış oluştu. 2021 yılı bütçe açığı GSYİH’nin %8,6’sı oldu.

Ocak-Aralık 2021 dönemi itibarıyla kamu gelirleri bir önceki yılın aynı dönemine göre %5,24 oranında artış ile 3 trilyon Filipinler Pezosu oldu. Bu dönemde kamu gelirlerinin %91’ini vergi gelirleri oluşturdu. Vergi gelirlerinin büyük bir bölümü İç Gelir Bürosu (Bureau of Internal Revenue) ile Gümrük İdaresi (Bureau of Customs) tarafından tahsil edilmiştir.

Ocak-Aralık 2021 döneminde kamu harcamaları %10,6 oranında artış ile 4,7 trilyon Filipinler Pezosu olarak gerçekleşti. Harcamalardaki artışlarda Bayanihan I-II yasaları kapsamında gerçekleştirilen faaliyetler, aşı tedariki ve altyapı ile sermaye harcamalarının önemli etkisi oldu. Toplam harcamaların %91’i faiz dışı harcamalardan oluşmuştur.

Ocak-2022 dönemi itibarıyla ulusal hükümetin toplam borcu 12 Trilyon 3 milyar Filipinler Pezosu olarak kaydedildi. Böylece, Aralık-2021 dönemine göre yıllık borç %2,6 oranında artış gösterdi. Toplam borç stokunun %30,4’ü dış, %69,6’sı ise iç kaynaklardan oluşmaktadır.

Kamu dış borçlanma tutarı Ocak-2022 döneminde 3,66 Trilyon Filipinler Pezosu olarak gerçekleşmiştir. İç borçlanma ise Aralık-2021 dönemine göre %8 oranında artarak 8 Trilyon 337 milyar Pezo olarak ölçüldü. 2022 yılı için 13 Trilyon 418 milyar Pezo tutarında bir borç stoku öngörülmüyor.

Filipinler’in dış ticaret verilerine baktığımızda, Filipinler’in dünyaya ihracatı 2021 yılı Ocak-Aralık döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre %14,5 artış ile 74,6 milyar dolar seviyesine yükselmiştir. COVID-19 pandemisi kapsamında düşen ihracatta toparlanma ve yükseliş devam etmektedir.

2021 yılının Ocak-Aralık döneminde en fazla ihraç edilen ürünler elektrik ve elektronik sektörü ürünleri olmuştur. Bu kapsamda, entegre devreler, yarı iletkenler, elektrikli makinelerin aksam ve parçaları, depolama üniteleri ve diskleri bunların başında gelmektedir. Dijital entegre devre ihracatında %12,8 gibi önemli bir artış söz konusudur. Bununla birlikte, yarı iletkenlerin ihracatında %0,3 oranında bir düşüş gerçekleşmiştir. Filipinler’in toplam ihracatından dijital entegre devreler %22,9 yarı iletkenler ise %9,5 oranında pay almıştır. Ayrıca, bakır katodlar ve nikel madenlerinden elde edilen ürünler de en fazla ihraç edilen ilk 10 ürün arasında yer almaktadır.

2021 yılının Ocak-Aralık döneminde Filipinler’in en fazla ihracat gerçekleştirdiği ülke, bir önceki yılın aynı dönemine göre %18,3 oranında artış ve 11 milyar 849 milyon ABD Doları ile ABD

olmuştur. ABD Filipinler'in ihracatından %15,9 oranında pay almıştır. Çin'e ihracat da %17,5 oranında artarak ilgili dönemde 11 milyar 551 milyon ABD Doları seviyesine gelmiştir. Japonya %6,9 artış ile ve 10 milyar 721 milyon ABD Doları ile üçüncü sırada yer almaktadır. Güney Kore'ye ihracat %9,9 oranında azalırken, Tayland ve Almanya'ya ihracat sırasıyla %19,9 ve %23,6 oranında artmıştır.

Öte yandan, Filipinler Ticaret ve Sanayi Bakanlığı tarafından 2022 yılı için belirlenen 130 milyar ABD Doları ihracat hedefi, COVID-19 pandemisinin etkileri ile yeniden revize edilerek 105,0 milyar ABD Doları seviyesine çekilmiştir. 2021 yılı için ise hedef 90,5 milyar ABD Doları'dır.

Filipinler'in 2021 yılının Ocak-Aralık döneminde toplam ithalatı da bir önceki yılın aynı dönemine göre %30,7 oranında artmıştır. 2020 yılında aynı dönemde 95,2 milyar ABD Doları seviyesinde olan ithalat 2021 yılının aynı döneminde 29 milyar 235 milyon dolar artarak 124,4 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

Filipinler'in 2021 yılı Ocak-Aralık döneminde dış ticaret hacmi 199,1 milyar ABD Doları olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılının Ocak-Aralık döneminde Filipinler'in en önemli ihraç kalemlerinden olan dijital entegre devrelerin imalatı için girdi niteliğindeki "Yarı İletkenlerin Aksam ve Parçaları" ithalatı da ihracata ve üretimdeki değişime paralel olarak %20,8 oranında artmıştır. Petrol yağları ithalatındaki tiplerine göre GTİP bazındaki ürünlerden 271019 GTİP'te %107,5 oranında, 271011'de ise %100,8 oranında artış gerçekleşmiştir. Filipinler'in bu dönemde ithal ettiği "petrol ürünleri (petrol ve petrol yağları)" tutarı 13,3 milyar ABD Doları dolayında olmuştur.

2021 yılının Ocak-Aralık döneminde Filipinler'in en fazla ithalat yaptığı ülke Çin olmuştur. Çin'den ithalat bir önceki yılın aynı dönemine göre %28,2 oranında artarak 28 milyar 218 milyon ABD Doları olmuştur. Çin'in Filipinler'in ithalatından aldığı pay %22,7 olarak gerçekleşmiştir. Aynı dönemde, Japonya'dan ithalat 11 milyar 830 milyon dolar, Güney Kore'den ithalat 9 milyar 627 milyon dolar, Endonezya'dan ithalat 9 milyar 25 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Endonezya'dan ithalatta yaşanan %47,5'lik artış dikkat çekicidir. ABD'den ithalat ise %11,4 oranında artış ile 8 milyar 253 milyon dolar olmuştur. İthalatta ilk 10 ülkenin payı %78,4 olarak gerçekleşmiştir.

Filipinler'de iş yapma ve yatırım hususunda aşağıdaki raporların da incelenmesinde fayda görülmektedir:

PWC - Doing Business in the Philippines

<https://www.pwc.com/ph/en/business-guides.html>

b. Şirket Kurulumuna İlişkin Mevzuat

Yabancı Şirket Olarak Kaydetme

(Filipinler Securities and Exchange Komisyonu'na başvuru yapılması)

Şirket kurmak için yukarıda belirtilen "Securities and Exchange Komisyonu" kuruluşunun alt birimi olan "Company Registration and Monitoring Department (CMRD)"ye başvuru yapılması gerekmektedir.

Şirket türleri için prosedürler; Anonim Şirket, Diğer Şirketler, Yabancı Ortaklıklar şeklinde ayrılmakta olup prosedürler bu tiplere göre değişkenlik göstermektedir.

Aşağıda ilgili türlere göre iş ve işlemlerin yer aldığı bilgilere ulaşmak için link yer almaktadır.

Yabancı Şirketlere İlişkin İstatistikler :

<http://www.sec.gov.ph/services-2/company-2/registration/>

Ayrıca, şirket kurulumu için türlere göre gerekli belgeler aşağıdaki linkte yer almaktadır.

<http://www.sec.gov.ph/forms-and-fees/primary-registration/>

1. Şube

Belgesel Gereksinimler

- i. Form F103
- ii. İsim Onay Belgesi
- iii. Onaylı Yönetim Kurulu Kararı
- iv. Başvurunun hemen öncesinden bir yılı geçmeyen bir tarihteki Mali Tablolar
- v. Onaylanmış ve Sertifikalı Şirket Ana Sözleşmesinin kopyaları,
- vi. Dahili havale belgesi (minimum US \$ 200,000)
- vii. Yerleşik Ajanın randevuyu kabul etmesi (başvuru formunda imza yetkisi yoksa)

Başvuru prosedürü

- i. Önerilen adın doğrulanması / rezerve edilmesi
  - ii. CRMD'den F-103 formunu edinin
  - iii. CRMD'de ön işleme tabi tutmak için tamamlanan formları / dokümanları sunun
  - iv. Kasiyere dosyalama ücretleri ödenecek
  - v. Kayıtlar Bölümü'nden lisans istenecek
- İşleme zamanı Dosyalama tarihinden itibaren 3-5 gün

2. Temsilcilik

Belgesel Gereksinimleri

- i. Form F-104
- ii. İsim Onay Belgesi
- iii. Onaylı Yönetim Kurulu Kararı
- iv. Başvurunun hemen öncesinden bir yılı geçmeyen bir tarihteki Mali Tablolar
- v. Vekilin, ana merkezin sağlıklı bir mali durumda olduğunu belirten yeminli beyanı
- vi. İngilizce dışındaki yabancı dilde ise İngilizce çevirisi ile Ana Sözleşmenin onaylanmış kopyaları
- vii. US \$ 30.000 para transferini gösteren banka sertifikası
- Viii. Yerleşik Ajanın randevuyu kabul etmesi (başvuru formunda imza yetkisi yoksa)

Başvuru prosedürü

- i. Önerilen adın doğrulanması / rezerve edilmesi
- ii. CRMD'den F-103 formunu edinin
- iii. CRMD'de ön işleme tabi tutmak için tamamlanan formları / dokümanları sunun
- iv. Kasiyere dosyalama ücretleri ödenecek
- v. Kayıtlar Bölümü'nden lisans istenecek

İşleme zamanı Dosyalama tarihinden itibaren 2 gün içinde

2. Bölge Müdürlüğü / Bölgesel Operasyon

Belgesel Gereksinimler

- i. RHQ / ROHQ için Başvuru Formu

- ii. Ad Onay Belgesi
- iii. Yabancı firmanın Asya Pasifik bölgesi ve diğer dış pazarlardaki bağlı şirketleri, yan kuruluşları veya şubeleri ile uluslararası ticarete yer aldığını doğrulayan sertifika.
- iv. Yabancı kuruluşun ana yetkilisinden, Filipinler'de RHQ kurmak üzere Yönetim Kurulunun veya yönetim organının yetkilendirdiği onaylanmış sertifika.
- V. RHQ / ROHQ'un onayını gösteren BOI onayı

Başvuru prosedürü

- i. Önerilen adın doğrulanması / rezerve edilmesi
- ii. CRMD'den başvuru formu
- iii. BOI onayı
- iv. CRMD'de ön işleme tabi tutmak için onaylanmış formlar / dokümanlar alınacak
- V. Dosyalama ücreti
- vi. Kayıtlar Bölümü'nden lisans talebi

İşleme zamanı dosyalama tarihinden itibaren 1 gün içinde

4. Yabancı Ortaklık

Belgesel Gereksinimler

- i. Doğrulama belgesinin adı.
- ii. CRMD'den F-105 Formu Alın / CRMD'den yabancı yatırımcı iş izin formu F-100 alın.
- iii. Ortaklık Maddeleri
- iv. İki (2) ortak kurucu / müdür tarafından imzalanan ortak adı değiştirmeyi taahhüt eden yazılı taahhüt
- v. Diğer devlet kurumlarından açıklama / onaylama, eğer varsa.
- vi. Yabancı ortakların havale belgesi (sadece yatırımlarını BSP'ye kaydetmek isteyen ortaklar için)

Başvuru prosedürü

- i. Önerilen adın doğrulanması / güvence altına alınması
- ii. Hızlı hattan Ortaklık formlarının alınması
- iii. FIA Form 105'in CRMD'den alınması
- iv. Gerekirse, diğer devlet kurumlarının onaylaması
- v. CRMD'de ön işleme tabi tutmak için onaylanmış formlar / dokümanlar.
- vi. Kasiyere dosyalama ücreti ödemesi
- vii. Teslimat Birimi, Kayıtlar Bölümü'nden Tescil Belgesi.

Şirketin Sonlanması / Tasfiye Edilmesi Mekanizmaları

Şube ofisleri, temsilcilikler, bölge müdürlükleri ve bölgesel işletme merkezi, yabancı kanunlar çerçevesinde örgütlenen işletme formları türleridir; bunların oluşturulması, oluşması, kapatılması ve tasfiyesi kanunları, bu yabancı şirketlerin örgütlendiği ülkenin kanunudur.

Bu, Filipin yargı alanında tam olarak tanınan bir uluslararası hukuk ilkesidir. Filipin kanunları, bir veya daha fazla yabancı şirketin Filipinler'deki bir veya daha fazla yerli şirketle birleşmesine veya konsolide edilmesine izin vermektedir. Edinilen şirketin yabancı şirket olması durumunda, şirket, lisansın SEC'ten çekilmesi için bir dilekçe sunmalıdır.

Yabancı şirketlerin lisansının iptali:

Link: <https://pnl-law.com/blog/foreign-corporations-grounds-for-revocation-of-license-to-operate-in-the-philippines/>

Şirket, şube, bölge müdürlüğü, yabancı ortaklık, sermaye oranlarına göre yabancı ortaklı ve diğer tüm birimlerin kuruluşu ve işleyişine ilişkin tüm mevzuat ve formlara ayrıca aşağıda yer alan link üzerinden ulaşmak mümkündür.

<https://www.sec.gov.ph/forms-and-fees/primary-registration/>

c. Vergi Uygulamaları

Genel

Filipin vergi sistemi, temel olarak, 8424 sayılı Cumhuriyet Yasası'nda 1997 tarihli Vergi Reform Yasası veya 1997'de değiştirilen Ulusal İç Hukuk Kodu olarak anılmıştır. Bu kanun, 1158 sayılı Başkanlık Kararnamesi, 1994 tarihli Başkanlık Kararnamesi ve Ulusal İç Gelir Kanunu olarak da bilinen 273 Sayılı Kanunu değiştirmiştir.

Aşağıda, 1997 Ulusal İç Gelir Kanununun ana hatları bulunmaktadır:

Başlık I - İç Gelir Bürosunun Organizasyonu ve İşlevi

Başlık II - Gelir Vergisi

Bölüm I - Tanımlar

Bölüm II - Genel İlkeler

BÖLÜM III - Bireylere Vergi

Bölüm IV - Şirketler Üzerinden Vergi

Bölüm V - Vergilendirilebilir Gelir Hesaplamaları

Bölüm VI - Brüt Gelir Hesaplamaları

Bölüm VII - İzin Verilebilir Kesintiler

Bölüm VIII - Muhasebe Süreçleri ve Muhasebe Yöntemleri

Bölüm IX - Vergi İade ve Ödeme

Bölüm X - Gayrimenkuller ve Güven

Bölüm XI - Diğer Gelir Vergisi Gereklilikleri

Bölüm XII - Üç Aylık Kurumsal Gelir Vergisi Yıllık Beyanname ve Gelir Vergisinin Üç Aylık Ödenmesi

Bölüm XIII - Ücretlerin Stopajı

Başlık III Gayrimenkul ve Verici Vergileri

Bölüm I - Gayrimenkul Vergisi

Bölüm II - Donör Vergi

Başlık IV Katma Değer Vergisi

Bölüm I - Vergi Uygulanması

Bölüm II - Uyumluluk Gereksinimleri

Başlık V Diğer Yüzde Vergiler

Belirli Gıdalar Üzerine VI Numaralı ÖTV Vergileri

Bölüm I - Genel Hükümler

Bölüm II - Bazı Maddelerin Muafiyet veya Koşullu Vergisiz Kaldırma

BÖLÜM III - Alkol Ürünleri Üzerinden Alınan Vergiler
Bölüm IV - Tütün Mamulleri Üzerinden Vergi Vergisi
V. Bölüm - Petrol Ürünleri Üzerinden Alınan Vergiler
Bölüm VI - Muhtelif Makaleler Üzerinden Ödenen Vergiler
Bölüm VII - Mineral Ürünler Üzerinden Alınan Vergiler
Bölüm VIII - ÖTV'ye Konu Malların Ticaretinde Kişilerin İşini Düzenleyen İdari Hükümler

Başlık VII Belgesel Damga Vergisi

Başlık VIII Telafiler
Bölüm I - Genel Olarak Çözümler
Bölüm II - Vergilerin Toplanması
Bölüm III - Değerlendirme, İadesi veya Protesto Etmek

Başlık IX Uyumluluk Gereksinimleri
Bölüm I - Hesap ve Kayıtların Kitaplarını Tutmak
Bölüm II - İdari Hükümler
Bölüm III - Kurallar ve Düzenlemeler

Başlık X Yasal Suç ve Cezalar
Bölüm I - Vergi İlaveleri
Bölüm II - Suçlar, Diğer Suçlar ve Forfeitures
Bölüm III - Kamu Görevlilerine Uygulanan Cezalar
Bölüm IV - Diğer Ceza Hükümleri

Başlık XI Dahili Gelir Tahsisi
Bölüm I - Ulusal İç Gelirin Genel Olarak Tahsis Edilmesi ve Tahsisi
Bölüm II - Belirli Ulusal İç Vergi Vergilerinin Özel İmhası

Başlık XII Gözetim Komitesi
Başlık XIII Hükümleri Yinelenen
Başlık XIV Nihai Hükümler

Links: National Internal Revenue Code of 1997
<http://www.bir.gov.ph/index.php/tax-code.html>

Yerleşik yabancı şirketlerin vergileri

Yerleşik yabancı şirketler (Filipinler'de bir şubesi aracılığıyla ticaret veya ticaret yapan yabancı şirketler) yerli şirketlerle aynı şekilde vergilendirilir (işyerinde kullanılmayan binaların satışında sermaye kazançları hariç, bunlar normal gelir olarak vergilendirilir). Ancak sadece Filipin kaynaklı gelir dikkate alınır.

Ticari işletmeler kapsamında (taşımacılık ve finans kuruluşları hariç olmak üzere), yerli şirketler ve yerleşik yabancı şirketler (RFC'ler) için kurumlar gelir vergisi (CIT) oranları, 1 Temmuz 2020'ye kadar geriye dönük olarak uygulanmak da dahil olmak üzere, mevcut %30 oranından %25'e düşürülmüştür. 2022 yılından başlamak üzere kurumlar vergisi önümüzdeki 6 yıl için her yıl %1 oranında düşürülerek uygulanacaktır. Böylece, 2027 yılı itibarıyla kurumlar vergisi yerli ve yabancı işletmeler için %20 oranında uygulanacaktır.

Taşımacılık ve finans kuruluşlarında;

Var olan bir vergi anlaşması uyarınca daha düşük bir oran mevcut olmadıkça, uluslararası taşıyıcılar brüt Filipin faturalarında % 2,5'luk bir gelir vergisine tabidir. Bu vergiden muafiyet, Filipinler'in imzacı olduğu veya uluslararası taşıyıcının ana vatandaşının Filipin taşıyıcılarına gelir vergisi muafiyeti kazandığı durumlarda karşılıklılık temelinde olan uluslararası sözleşmelerde de mevcuttur.

Finans işletmelerinde, OBU'lar (offshore banking units) ve FCDO'larla (foreign currency deposit units) iş yapmak için Merkez Bankası tarafından yetkilendirilen yurtdışı yerleşik olmayan kişiler, diğer OBU'lar (offshore banking units) veya FCDO'lar (foreign currency deposit units) ve yerel ticari bankalar (yabancı bankaların şubeleri dahil) ile döviz işlemleri yapan mevduat bankalarının off-shore bankacılık birimlerinin (OBU'lar) ve yabancı para mevduat birimlerinin (FCDO'larının) gelirleri, Maliye Bakanı'nın önerisi üzerine Maliye Bakanı tarafından belirlenen net gelir hariç tüm vergilerden muaftır. OBU veya yerel ticari bankalar dışındaki müşterilere verilen döviz kredilerinden alınan faiz gelirlerine % 10'luk bir nihai gelir vergisi uygulanmaktadır.

Filipinler'den gelir elde etmeyen ve Asya-Pasifik bölgesi ve diğer dış pazarlardaki bağlı kuruluşları, iştirakleri veya şubeleri için denetim, iletişim ve koordinasyon merkezleri olarak görev yapan çok uluslu şirketlerin bölge veya bölge merkezi CIT (Corporate Income Tax)'e tabi değildir.

Yerleşik olmayan yabancı şirketler

Genel olarak, yerleşik olmayan yabancı şirketler, muaf olan reasürans primleri hariç olmak üzere Filipinler'deki kaynaklardan %25 oranında alınan brüt gelir üzerinden vergilendirilir. Dış kredilere uygulanan faiz, % 20 oranında vergilendirilir. Bununla birlikte, yerli şirketler tarafından elde edilen temettüler, kurumun bulunduğu ülke bu temettü gelir vergisini empoze etmediği veya vergi borcu olarak kabul edilen verginin % 15 oranında ödenmesine izin vermediği takdirde, % 15 oranında nihai stopaj vergisine tabidir.

Yukarıdaki gelir üzerinde daha düşük oranlar veya muafiyet, geçerli bir vergi anlaşması uyarınca kullanılabilir.

Filipin vatandaşları tarafından kiralanan gemilerin mukim olmayan mülk sahiplerine ödenecek kiralama ve charter ücretleri, % 4.5'lik bir nihai vergiye tabidir. Uçak, makina ve diğer teçhizatların mukim olmayan kiralayanları tarafından elde edilen kiralama, charter ve diğer ücretler % 7,5'lik bir nihai vergiye tabidir.

- Vergi İstisnaları

PEZA'ya kayıtlı firmalara verilen mali teşvikler:

<https://www.peza.gov.ph/eligible-activities-and-incentives-category/fiscal-incentives>

BOI'ya kayıtlı şirketlerin vergi istisnaları:

http://www.lawphil.net/statutes/repacts/ra1967/ra_5186_1967.html

<https://kittelsoncarpo.com/tax-incentives/>

-Amortisman

Filipinler’de amortismanların gelir vergisinden indirilmesi yöntemi yoktur. Bu kapsamda, vergiye esas kazanç (fiili) ile muhasebede yer alan gelir arasında farklılık bulunmaktadır.

Filipinler’de sektörlere göre amortisman uygulamaları kapsamında, petrol operasyonlarında kullanılan mülkler, servis yüklenicisinin tercihine göre, doğrusal ya da azalan bakiye yöntemi kullanılarak on yıllık bir süre boyunca amortisman tabi tutulabilir. Beklenen ömrü on yıldan fazla olan madencilik faaliyetlerinde kullanılan mülkler, beş yıl ile beklenen ömürleri arasındaki herhangi bir yıl boyunca amortisman tabi tutulabilir.

-Muhasebe Uygulamaları

Filipinler’de IFRS (Dünya Muhasebe Standartları)’na göre muhasebe işlemleri işletmeler için zorunlu bir şekilde yürütülmektedir. İlgili muhasebe kayıtları kapsamında vergisel yükümlülükler Department of Finance (Maliye Bakanlığı) nezdinde beyanname usulüyle sunulmaktadır. Ayrıca, Security and Exchange Commission nezdinde hisse değişimi, şirket veya birim kuruluşu vd. hususlara ilişkin muhasebe kayıtları beyan edilmektedir.

Filipinler’de muhasebe uygulamalarına ilişkin usul ve esaslar “Board of Accountancy” tarafından yürütülmektedir.

Üç aylık brüt satışları, kazançları, makbuzları veya çıktıkları 150.000 PHP’yi aşan kurumlar, şirketler, ortaklıklar ve diğer kuruluşlar muhasebecileri aracılığı ile ilgili kayıtları ve beyannamele denetim ve kontrol için ilgili kuruma tevdi etmeye yükümlüdürler.

d. Sosyal Güvenlik Uygulamaları

Sosyal Güvenlik Sistemi (SSS), hastalık, emeklilik, doğum, sakatlık, ölüm, cenaze tazminatı ve çalışanların tazminatı gibi sosyal güvenlik yardımlarına sahip özel sektördeki işçiler için bir emeklilik fonu sağlar ve yönetir.

Cumhuriyet yasası no.1161, hastalıklar, işsizlik emekliliği, sakatlık ve çalışanlara sağlanan faydaları sağlayan bir sosyal güvenlik sistemi oluşturuldu.

Link: <https://www.officialgazette.gov.ph/1954/06/18/republic-act-no-1161/#:~:text=1161,-June%2018%2C%201954&text=AN%20ACT%20TO%20CREATE%20A,AND%20DEATH%20BENEFITS%20FOR%20EMPLOYEES>

Cumhuriyet Yasası 8282- Sosyal Güvenlik Sistemi yasası

Bağlantı: <https://www.sss.gov.ph/sss/DownloadContent?fileName=RA8282.pdf>

2. Potansiyel Yatırımlar Alanları

50 Sayılı Memorandum Emri aracılığıyla, Covid-19 salgınına müdahale ile ilgili nitelikli faaliyetleri ve "Balik Probinsya" programını içeren 2020 Yatırım Öncelikleri Planı (IPP) onaylandı.

2020 IPP, Filipinler Ekonomisini modernleştirmeyi, ülke çapında büyük düzeyde iyi işler üretmeyi ve istihdam, konut, ulaşım, güvenlik ve güvenli seyahat vb. konularda yatırımlarda önceliklere yer vermektedir.

2020 IPP yıllık incelemeye tabi olarak üç yıl (2020-2023) geçerliliğe sahiptir.

Filipin Yatırım Öncelik Planı 2020-2023

Link: <https://boi.gov.ph/2020-investments-priorities-plan/>
<https://boi.gov.ph/wp-content/uploads/2020/12/20201118-MO-50-RRD-2.pdf>
<https://boi.gov.ph/investors-guidebook/>

B. YABANCI YATIRIM MEVZUATI

1. Yabancı Yatırıma İlişkin Ülke Mevzuatı

A. Genel

ForeignInvestment Act of 1991, Republic Act 7042

Link: https://www.doe.gov.ph/sites/default/files/pdf/ocsp/foreign_investments_act_of_1991.pdf

Implementing Rules and Regulation on Republic Act 7042

Link: <https://www.officialgazette.gov.ph/1991/11/12/implementing-rules-and-regulations-of-republic-act-no-7042/>

Foreign Investment Act of 1991, Republic Act 11647

Link: <https://www.officialgazette.gov.ph/2022/03/02/republic-act-no-11647/>

B. Yabancı Sermaye Üzerinde Kısıtlamalar

Yabancı sermaye katılımının kapsamı, listede belirtilen yüzdelerle sınırlandırılacaktır.

Executive Order no 65- Yabancı Yatırım Olumsuz Listesi

Link: <https://www.officialgazette.gov.ph/downloads/2018/10oct/20181029-EO-65-RRD.pdf>

Yeni yasa, uyum, borç verme ve finans şirketleri ile yatırım evlerinde tam veya yüzde 100 yabancı ownership hakkına imkan sunmaktadır.

Link: www.senate.gov.ph/republic_acts/ra%2010881.pdf

Public Service Act, as amended by Republic Act 11659

Link: <https://www.officialgazette.gov.ph/2022/03/21/republic-act-no-11659/>

D) Yabancılar Tarafından Emlak Alımı

Genel olarak, yalnızca Filipinli vatandaşlar, şirketler veya Filipinler tarafından sahip olunan hisselerin en az % 60'ına sahip ortaklıklar Filipinler'de kendi veya arazi sahibi olma hakkına sahiptir. Bununla birlikte, yabancılar ya da Filipin olmayan uyruklular, mülk alanlarını, binaları satın alabilir ve uzun vadeli bir arazi kiralamaya girişebilir.

Filipinler'deki arazilerin mülkiyeti, Filipinler vatandaşları veya Filipinler vatandaşları olarak kabul edilen kişiler veya kuruluşlar için mülkiyet ayrılığı ile düzenlenmiştir. Bu amaçla, kanun Filipinli vatandaşların % 60 oranına sahip olduğu bir şirketi bir Filipin vatandaşı olarak kabul etmektedir. Agresif sahiplik yapıları yoluyla arazi veya gayrimenkul edinmek isteyen yabancılar, Filipinlerin Anti-Dummy Yasası hükümlerini nasıl uygulayacaklarını belirlemeleri gerekmektedir. Yasadaki önemli bir kısıtlama, % 40 yabancı katılımıyla sınırlı olan bir arazi sahibi şirketin Yönetim Kurulundaki yabancı üyelerin sayısının kısıtlanmasıdır. Bir diğer endişe, yasanın hükümleri ihlal edilmesi halinde mülkiyetin devreden çıkarılması olabilir.

Commonwealt Yasası 108- Anti Dummy Yasası

Link: http://www.lawphil.net/statutes/comacts/ca_108_1936.html

<https://www.sec.gov.ph/wp-content/uploads/2020/01/Anti-Dummy-Law-Commonwealth-Act-108.pdf>

Yabancıların Filipinler'de arazi edinimine getirilen kısıtlamaya ilişkin istisnalar şunlardır:

- 1935 Anayasası'ndan önce satın alma
- Yabancıların kanuni veya miras bir mirasçı olması durumunda miras devri yoluyla edinme
- Bir mülkiyet projesinde % 40'dan fazla olmayan faizinin satın alınması
- Yasayla öngörülen sınırlamalara tabi tutulan eski doğumlu bir Filipinli vatandaş tarafından satın alınma. (Yabancı vatandaşlığa sahip doğal olarak doğan Filipinliler 1.000 metrekareye kadar konut alanı ve 1 hektarlık tarımsal veya çiftlik arazisi sahibi olma hakkına sahiptirler)
- Hareketleri veya ihmalleri nedeniyle Filipin vatandaşlıklarını bırakmadıkça Filipin vatandaşlığını elinde tutan yabancılarla evli olan Filipinliler.

ii) Yabancı Sermayeli Şirketlere Yönelik Ayrımcılıklar

- Yabancı Sermayenin Sınırı - Yabancı sermaye veya yabancı şirketin hisse sahibi olamayacak bazı meslekler ve sanayiler bulunmaktadır. Detaylı liste için aşağıdaki belgeler incelenebilir:

Linkler: <https://www.officialgazette.gov.ph/downloads/2018/10oct/20181029-EO-65-RRD.pdf>

2. Yatırım Teşvik Kanunu

8762 sayılı Cumhuriyet Yasası veya Perakende Ticaret Serbestleştirme Yasası yürürlüğe girmesiyle Filipin hükümeti, yabancı yatırımcıları, istihdam fırsatları sağlayacak, ekonominin kuruluşunun gelecekteki gelişimini sağlayacak, kaynakların üretkenliğini geliştirecek ve ihracat hacmini ve değerini de artıracak işlerle ülkeye yatırım yapmaya teşvik etmektedir. Serbestleştirme Mart 2000'de başladı ve önümüzdeki yıllarda da devam etmesi beklenmektedir.

Filipinler'deki Yabancı Yatırım Teşvikleri Teşvikleri - Republic Act 8762 as amended by Republic Act 11595

Bağlantı: <https://www.officialgazette.gov.ph/2021/12/10/republic-act-no-11595/>

İlgili Teşviklerin Uygulama Usul ve Esasları

https://neda.gov.ph/irr-of-ra-8762-rtla-of-2000-as-amended-by-ra-11595/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=irr-of-ra-8762-rtla-of-2000-as-amended-by-ra-11595

Teşvik için nitelikli projeler veya faaliyetler için, yabancı yatırımcı aşağıdakilere başvurabilir:

1. Ticaret ve Sanayi Bakanlığı'nın (DTI) bağlı bir kuruluşu olan Filipin Yatırımlar Kurulu (BOI)

Filipinler'deki yatırımların teşvikinden sorumlu önde gelen devlet kurumudur. Yatırımların tanıtımında öncülük eden BOI, Filipinli ve yabancı yatırımcılara arzulanan ekonomik faaliyet alanlarında girişimde bulunmaya ve gelişmeye yardım ediyor. Yatırımcılar gelişen Filipin Endüstrisi sektörlerinin potansiyellerini görmeye davet edilmektedir. Gıda işleme, inşaat, metal ürünleri, telekomünikasyon, enerji ve altyapı projelerinde bol miktarda kârlı iş fırsatları bulunmaktadır.

RA 5186 - Yatırım Teşvik Yasası

Link: <https://www.officialgazette.gov.ph/1967/09/16/republic-act-no-5186/>

Yatırım Öncelik Alanları

- İş Süreçleri Dışkaynağı
- Elektronik Endüstrisi
- Yenilenebilir enerji
- Gemi İnşa

Teşvikler

- Mali Teşvikler
  - Gelir Vergisi Tatili
  - İthal yedek parça üzerindeki vergi ve harçlardan muafiyet (NOLCO)
  - Koruma masrafları ve ihracat vergisi, gümrük vergisi, empoze etme ve harçlardan muafiyet (GIE)
  - Sermaye Teçhizatı, Seyyar Bölgeler ve Aksesuarlar Üzerindeki Görev Oranlarının EO 528 İtibariyle Azaltılması
  - Damızlık stokları ve genetik materyallerin vergi muafiyetleri
  - Vergi Kredileri
  - Vergiye tabi kazancın ek kesintileri
- Mali Olmayan Teşvikler
  - Yabancı Uyrukluların İstihdamı
  - Gümrük işlemlerinin basitleştirilmesi
  - Yüklenilen ekipmanın ithalatı
  - Gümrüklü bir imalat / ticaret ambarını çalıştırmak için imtiyaz

2. Filipin Ekonomik Bölgeler Kurumu (PEZA)

Ticaret ve Sanayi Bakanlığına bağlıdır ve yatırımları teşvik etmek, yardım genişletmek, kayıt yaptırmak, içinde yatırım odaklı imalat ve hizmet tesislerinde yatırımcıların işletme faaliyetlerini teşvik etmek ve kolaylaştırmak için görevlendirilmiştir. Filipinler Başkanı tarafından PEZA Özel Ekonomik Bölgeleri olarak ilan edilen ülke çapında seçilmiş alanlar bulunmaktadır.

PEZA, dünya standartlarında, kullanıma hazır, çevre dostu, güvenli ve rekabetçi fiyatlı Özel Ekonomik Bölgelerdeki geliştircilere / işletmecilere ve yer belirleyicilerine teşvikler denetler ve

yönetir. Tüm Endüstriyel Ekonomik Bölgeler, paydaşların ihtiyaç ve beklentilerine derhal cevap vermek üzere bir PEZA yetkilisi ve personeli tarafından yönlendirilmektedir. Bilgi Teknolojileri şirketleri Genel Müdürlük tarafından ziyaret edilmektedir.

PEZA'nın oluşturulması, Özel Ekonomik Bölgeler'in ülkenin her yerinde geliştirilmesi ve PEZA Özel Ekonomik Bölgeleri içindeki yatırımlara uygulanan rekabetçi teşvikler, Filipin Kongresi tarafından kabul edilen 1995 tarihli Özel Ekonomik Bölge Yasası (7916 sayılı Cumhuriyet Yasası) sayesinde hayata geçirilmiştir.

Cumhuriyeti Yasası No. 7916- Özel Ekonomik Bölge Yasası 1995

Link: <https://www.peza.gov.ph/special-economic-zone-act>

Uygulama Usul ve Esasları

Link: <https://www.peza.gov.ph/implementing-rules-and-regulations>

Yatırım Öncelik Alanları

- İhracat İmalatı
- IT (Bilgi Teknolojisi) Hizmet İhracat
- Turizm
- Agro-endüstriyel İhracat İmalatı
- Tarımsal-endüstriyel Biyo-Yakıt İmalatı
- Lojistik ve Depolama Hizmetleri
- Ekonomik Bölge Geliştirme ve Çalıştırma:
  - Ekonomik Bölge Üretimini Geliştirilmesi / İşletilmesi
  - Bilişim Teknolojisi Parkının Geliştirilmesi / Operasyonu
  - Turizm Ekonomik Bölgesi Geliştirme / İşletme
  - Tıbbi Turizm Ekonomik Bölgesi Geliştirme / Operasyon
  - Tarımsal-Sanayi Ekonomik Bölgesi Geliştirme / İşletme
  - Emeklilik Ekonomik Bölgesi Geliştirme / İşletme
- Tesis Tedarikçileri:
  - Üretim İşletmeleri için İmkanlar
  - BT İşletmeleri için İmkanlar
  - Emeklilik Tesisleri
- Kamu hizmetleri

Teşvikler

- *Mali Teşvikler*
  - Gelir Vergisi Tatili (ITH) - kurumlar vergisinden % 100 muafiyet
  - Gelir Vergisi Tatili sonrasında % 5 Brüt Gelir üzerinden kurumlar vergisi ve tüm ulusal ve yerel vergilerden muafiyet
  - Hammadde, sermaye teçhizatı, makine ve yedek parçaların vergiden muaf ithalatı.
  - Liman masrafları ve ihracat vergisinden muafiyet
  - KDV'siz yerel alımlar BIR ve PEZA şartlarına uymak zorundadır.
  - Yerel ve devlete ait herhangi bir ücret, ücret, lisans veya vergiden muafiyet. Bununla birlikte, Gelir Vergisi Tatilinde iken, emlak vergisinden muafiyet uygulanmaz; imalat, işleme veya endüstriyel amaçlı olarak ekonomik bölgeye kurulan ve işletilen makineler, ilk üç (3) yıllık işletme süresince gayrimenkul vergilerinden muafır. Gayrimenkule bağlı olmayan üretim ekipmanları, emlak vergisinden muafır.

• *Mali Olmayan Teşvikler*

- Basitleştirilmiş İthalat - İhracat Prosedürleri (Elektronik İthalat İzin Belgesi Sistemi ve Otomatik İhracat Belgeleme Sistemi).
- Yerleşik olmayan yabancı uyruklu kişiler, PEZA'ya kayıtlı Ekonomik Bölge Şirketleri tarafından denetim, teknik veya danışma pozisyonlarında istihdam edilebilir.
- PEZA'ya kayıtlı bir Ekonomik Bölge Teşebbüsünde yerleşik olmayan yabancı uyruklular için Çoklu Giriş Özelliğine Sahip Özel Göçmen Olmayan Vize: Denetleyici, teknik veya danışma pozisyonundaki yatırımcı, görevli ve çalışanlar ile bunların eşleri ve en fazla 21 yaşında evlenmemiş çocukları. PEZA, yabancı uyruklulara eşleri ve bakmakla yükümlü olduğu kişilere Vize Yardım Desteği (Visa Facilitation Assistance) hizmetini genişletir.

C. FİLİPİNLERDEKİ TÜRK YATIRIMLARI

1. Önde Gelen Yatırımlar ve Sektörler Hakkında Bilgilendirme

Filipinler’de Türk firmalarınca gerçekleştirilen doğrudan yatırım olarak Evyap Sabun Yağ Gliserin San. ve Tic. A.Ş. tarafından Ekim 2018’de Manila şehrinde kurulan Evyap Sabun PH Distribution Inc. şirketi gösterilebilir. Söz konusu şirketin Filipin kanunlarınca %40’dan daha fazla yabancı payıyla kurulabilmesini teminen 200 bin ABD Doları sermaye getirilmiştir.

Ayrıca, Arçelik A.Ş. tarafından Manila merkezli olarak “Beko Pilipinas” kurulmuş olup, 5 milyon ABD Doları ödenmiş sermaye ile yatırım yapmıştır.

Yine, Doğu İnşaat ve Ticaret A.Ş. ve Gülermak Ağır Mak. San. Tic. A.Ş. tarafından 2020 ve 2021 yıllarında Manila merkezli bir şube açılmıştır.

Bunun dışında tamamı Filipinler’de uzun yıllardır yerleşik bulunan Türk vatandaşlarınca işletilen 5 adet şirket bulunmaktadır. Bu şirketlerin sermaye ve ortaklık yapısı hakkında bilgi bulunmamaktadır.

2. Türk Yatırımcıların Karşılaştıkları Sorunlar

Türk yatırımcısı firmalarca iletilen en büyük sorun bu raporun ilgili yerlerinde belirtildiği üzere yabancı yatırımcılara getirilen “ownership-şirket sahipliği” kısıtlamalarıdır. Bu yüzden birçok potansiyel Türk yatırımcısı Filipinler’de yatırım yapmaktan vazgeçmektedir.

D. FİLİPİNLER’DE DİĞER ÜLKELERİN DOĞRUDAN SERMAYE YATIRIMLARI

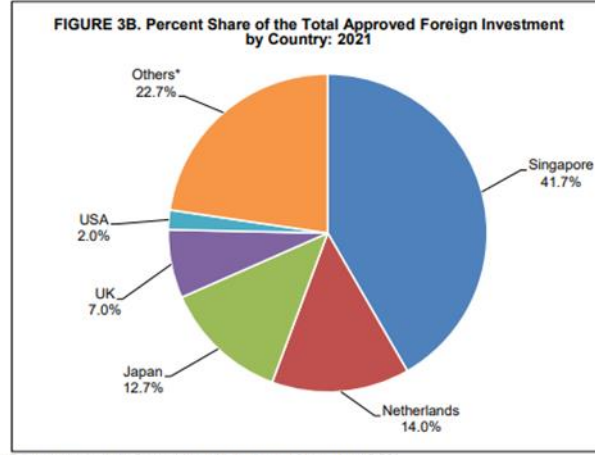
Filipinler’e doğrudan yabancı yatırımlar son yıllarda önemli bir artış trendi göstermiştir. Nitekim 2021 yılı sonu itibarıyla Filipinler 192,4 milyar Filipin Pezosu tutarında doğrudan yabancı yatırım çekmiştir.

2021 yılı itibarıyla, onaylanan toplam yabancı yatırımlar 192.4 milyar Peso olarak gerçekleşmiş olup, bir önceki yılda gerçekleşen 112,12 milyar Pesoya göre %71,5 oranında artış olmuştur.

Söz konusu dönemde, BOI (Board Of Investments-Yatırım Kurulu) tarafından onaylanan yatırımlar toplam yatırımların %78,9'unu oluşturmuştur.

2021 yılında Singapur, 80,17 milyar Pezo ile toplam onaylı yatırımların 41,7'sini alarak birinci sırada yer almıştır. Singapur'u sırasıyla 26,90 milyar Pezo Hollanda ve 24,47 milyar Pezo ile Japonya izlemiştir. En çok yatırım yapan diğer ülkeler ise yüzde 13,38 milyar Pezo ile İngiltere, 3,82 milyar Pezo ile ABD, 3,0 milyar Pezo ile Güney Kore, 2,14 milyar Pezo ile Çin (PROC) olmuştur.

Sources of data: AFAB, BOI, BOI-BARMM, CDC, CEZA, PEZA, SBMA

Sektörel bazda, 2021 yılında yatırım taahhütlerinin büyük çoğunluğu hizmet sektörüne yönelik olarak gerçekleşmiştir. Hizmet sektörünün 144,3 milyar Pezo tutarındaki taahhüdü ile toplam yatırım taahhütlerinden aldığı pay %75 olarak gerçekleşmiştir.

Toplam Onaylanmış Yabancı Yatırımlar – 2021 (Ülkelere Göre):

<https://www.bsp.gov.ph/Pages/MediaAndResearch/PublicationsAndReports/MonthlySelectedPhilippineEconomicIndicators.aspx> (Annual FDI by Country and by Industry Report under the February 2022 Folder)

https://psa.gov.ph/system/files/Infographics_Aproved%20Investments%20Q4%202021_ONS_signed.pdf?width=950&height=700&iframe=true

Toplam Onaylanmış Yabancı Yatırımlar Rapor - 2021:

<https://psa.gov.ph/foreign-investments-press-releases>

https://psa.gov.ph/sites/default/files/Approved-Investment_Q4-2021.pdf

PEZA Altında Yabancı Yatırımlar:

Link: <https://webapps.peza.gov.ph/cpis/> (Nisan 2021 itibariyle PEZA alanındaki yatırımcı firmalar)

E. YATIRIMCILAR İÇİN DİĞER FAYDALI BİLGİLER

1. Faydalı Linkler

Teşvikler:

- Department of Trade and Industry investment website: <https://www.dti.gov.ph/>
- Philippine Board of Investments (BOI): <https://boi.gov.ph/>
- Philippine Economic Zone Authority (PEZA): www.peza.gov.ph

Şirket Kayıtları:

- Security and Exchange Commission (SEC): <http://www.sec.gov.ph/>
- Department of Trade and Industry (DTI): <https://bnrs.dti.gov.ph/registration>

Vergi ve Diğer Konular:

- Bureau of Internal Revenue (BIR): <http://www.bir.gov.ph/>
- Social Security System: <https://www.sss.gov.ph/>
- Philippine Health Insurance: <https://www.philhealth.gov.ph/>
- Pag Ibig Fund: <https://www.pagibigfund.gov.ph/>
- Department of Labor and Employment: <http://www.dole.gov.ph/>
- Bureau of Immigration: <https://immigration.gov.ph/>
- Philippine Chamber of Commerce and Industry: <http://www.philippinechamber.com/>

2. Ulaşılabilir Hukuki & Mali Danışmanlık Şirket ve Bürolarına İlişkin Bilgiler

Filipinler Security and Exchange Commission'a akredite muhasebe ve denetleme şirketleri listesi:

Link: <https://www.sec.gov.ph/accountants-information/auditing-firms-external-auditors-valuers-and-credit-rating-agencies/>

Bureau of Immigration'a Kayıtlı Hukuk Firmaları

Link: <https://immigration.gov.ph/information/list-of-accredited-entities> ;
https://immigration.gov.ph/images/Accreditation/2022_Yr/03_Mar/2022Mar17_LO.pdf
<https://www.hg.org/lawfirms/philippines>

- RAPOR SONU -

T.C. MANİLA BÜYÜKELÇİLİĞİ
Ticaret Müşavirliği
Nisan-2022